

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélet**

A határozat száma: Pfv.I.20.205/2020/4.

A tanács tagjai: . Harter Mária a tanács elnöke
 . Varga Edit előadó bíró
 . Mocsár Attila Zsolt bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője:
 Ügyvédi Iroda
 (ügyvédi iroda címe;
 ügyintéző: dr. Botos Tibor ügyvéd)

Az alperes: alperes neve
(alperes címe)

Az alperes képviselője:
 képviselő neve
 (képviselő címe)

A per tárgya: Kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:
 a felperes

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:
 ővárosi Törvényszék
 61.Pf.633.914/2019/3.

Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:
 Pesti Központi Kerületi Bíróság
 8.P.85.084/2019/9.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontja 2013. február 15. napja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 240.000 (kétszáznegyvenezer) forint együttes fellebbezési- és felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 303.226 (háromszázháromezer-kétszázhuszonhat) forint feljegyzett fellebbezési és 379.000 (háromszázhetvenkilencezer) forint feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes és a felperes jogelődje között részvények kiadására indult per eredményeként **M.G.** önálló bírósági végrehajtó előtt 161.V.588/2002. számon végrehajtási eljárás indult a felperes jogelődje ellen, akinek jogi képviselője a jelen per felperese volt. A végrehajtási eljárás során mindösszesen 116.393.776 forint behajtására került sor, majd a végrehajtó 2007-ben 19.165.953 forintot visszautalt a felperes jogelődjének.

A PKKB 0101-8.Vh.3354/2012/2. számú, 2012. augusztus 1-jén kelt, több végrehajtási kifogásról határozó végzése rögzítette, hogy az alperesnek járó perköltség összege - a végrehajtó díjjegyzéke szerinti 5.850.329 forint helyett - 2.350.329 forint, a követelés összege 86.159.222 forint. Az elsőfokú bíróság végzését a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 42.Pfv.639.890/2012/3. számú, 2013. február 14-én kelt határozatával helybenhagyta. A perköltség korrekciója abból adódott, hogy a végrehajtó - a végzés indokolása szerint: tévesen - a felperes jogelődjétől vonta le a perben az alperes részére megítélt 3.500.000 forint összegű első- és másodfokú perköltség összegét is, mellyel a jelen per felperesének ügyvédi irodája tartozott az alperesnek.

- [2] A Fővárosi Bíróság a 25.P.21.104/2006. számon folytatott perben az alperest kötelezte 2.910.000 forint perköltség felperes részére történő megfizetésére. A pert követő végrehajtási eljárásban az alperes 2010. március 18-án beszámította a tartozásába a felperessel szembeni, végrehajtási költségekkel együtt 3.790.321 forint összegű követelését.

- [3] A felperes jogelődje a tőle levont perköltség összegét 2016. június 10-én a felperesre engedményezte, a felperes pedig a P.22.010/2016. számú perben 2016. június 13-án tartott tárgyaláson közölte az engedményezést az alperessel.

A felperes keresete, az alperes védekezése

- [4] A felperes keresetében az alperes kötelezését 3.790.321 forint tőke és 2006. március 21-től járó kamatai megfizetésére kérte, elsődlegesen kártérítés, másodlagosan jogalap nélküli gazdagodás címén. Előadta, hogy a 161.V.588/2002. számon folytatott végrehajtási eljárásban tévesen vonták le jogelődjétől a 3.500.000 forint összegű perköltséget, melyet végül jogelődje 2016. június 10-én rá engedményezett. Mivel az alperes a perköltség összegét „túlvégrehajtás” folytán kézhez kapta, ugyanakkor a felperest illető követeléssel szemben 2010-ben be is számította, kétszeresen jutott hozzá ehhez az összeghez.

- [5] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Elsődlegesen az igény elévülésére hivatkozott, de állította azt is, hogy a felperes jogelődje 2008. február 25-én megszűnt, ezért 2016-ban már nem engedményezhetett, egyekben pedig előadta, hogy a felperes jogelődjével szemben jelenleg is követelése áll fenn. Álláspontja szerint a felperes az igényét egy folyamatban lévő végrehajtási eljárásban kifogásként érvényesíthetné, mint ahogyan jogorvoslatra is a végrehajtási eljárásban lett volna lehetősége. Rámutatott, hogy a felperes jogelődjének a végrehajtó 2007-ben 19.165.953 forintot visszautalt, így a felperes jogelődjét kár sem érte.

Az első- és a másodfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság a keresetnek helyt adó ítéletével kötelezte az alperest 3.790.321 forintnak és 2006. március 21-től járó kamatainak a felperes részére történő megfizetésére. Döntését azzal indokolta, hogy a végrehajtási kifogások tárgyában hozott jogerős végzés szerint a végrehajtó 3.790.321 forint perköltséget jogszabálysértő módon, jogalap nélkül vont le a felperes jogelődjétől, s mivel az alperes ugyanezt az összeget az ellene folyó végrehajtási eljárásban be is számította, követeléséhez kétszeresen jutott hozzá. A késedelmi kamat kezdő időpontját a végrehajtó téves utalásának napjához, 2006. március 21-éhez igazította, ekkor kapta meg ugyanis az alperes a „túlvégrehajtás” keretében a jelen perben követelt 3.790.321 forintot.

- [7] Az elsőfokú bíróság az alperes elévülési kifogását nem találta megalapozottnak, indokai szerint ugyanis az elévülés kezdőidőpontja - a követelés esedékességének kezdete - a végrehajtási kifogások jogerős elbírálását követő nap, azaz 2013. február 15. Az elévülést 2016. június 10-én megszakította a felperes javára engedményezett követelés megfizetésére történő felszólítás a bírósági tárgyaláson és mivel a megszakítás után az elévülés újból megkezdődik, a keresetlevél 2017. december 23-i benyújtása határidőben történt.
- [8] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a keresetet elutasította. Az elévülés tekintetében hangsúlyozta: annak kezdő időpontja jogalap nélküli gazdagodás esetén a gazdagodás napja, ez pedig 2006-ban, közelebbről meg nem határozható időpontban történt, ezt tükrözi az elsőfokú bíróság ítélete is a késedelmi kamat követelés kezdő időpontjának meghatározásával. Tény viszont, hogy a végrehajtási kifogások elbírálásáig a felperes nem volt igényérvényesítési helyzetben: a jogerős végzés 2013. április 11-én történt kézbesítéséig az elévülés nyugodott, a nyugvás megszűnése után azonban csupán egy év állt a felperes rendelkezésére, hogy igényét érvényesítse, ehhez képest a 2017-ben benyújtott keresetlevél elkészt, a felperes igénye elévült. Megjegyezte a másodfokú bíróság, hogy a keresettel érvényesített összeg eltér a végrehajtó által feltüntetett és a jogerős végzéssel korrigált összeg különbözetétől.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [9] A felperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság ítéletének helyben hagyására irányult. Elsődlegesen a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 94. § (1) bekezdése alapján arra hivatkozott, hogy a régi Ptk. 115. § (3) bekezdése alapján a birtokából kikerült pénz visszaadását követeli, dologi jogi igénye a régi Ptk. 115. § (1) bekezdés értelmében nem évülhetett el.
- [10] Másodlagos hivatkozása szerint a 2007-ben előterjesztett végrehajtási kifogás a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésének megfelelően az elévülést megszakította és felülvizsgálati kérelméhez csatolta a jogelődje által 2007. május 9-i keltezéssel a bíróságnak e tárgyban küldött bejelentést. A végrehajtási kifogás jogerős elbírálása 2013. február 14. napján történt, az elévülés megszakadásának szabályai szerint az elévülés ekkor újból elkezdődött, azonban azt a felperes ismét megszakította, amikor 2016. június 13-án az engedményezésről szóló értesítést az alperesnek átadta. Az ezt követően, 2017-ben benyújtott keresetlevél ezért az elévülési időn belül érkezett.
- [11] Az elévülés körében - amennyiben a Kúria az előző érveivel nem ért egyet - hivatkozott arra is, hogy a követelés akkor vált érvényesíthetővé, amikor a végrehajtási kifogást a másodfokú bíróság jogerősen elbírálta, 2013. február 14-ig ugyanis az sem volt tényként megállapítható, hogy 2006-ban kár következett be. A követelés jogalapja és összepszerűsége is csak a jogerős végzés alapján vált meghatározhatóvá és érvényesíthetővé, ezért ezt megelőzően az elévülés el sem kezdődhetett. A tévesen levont perköltség összege pedig azért tér el a keresettel érvényesített igény összegétől, mert a járulékok felszámítására is sor került.
- [12] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult. Rámutatott, hogy a felperes jogelődje ellen kezdeményezett végrehajtásban nem készült olyan díjjegyzék, amely tartalmazná a tényleges adósi teljesítéseket, a felperes által hivatkozott „túlvégrehajtás” tényét végrehajtói okirat nem támasztja alá, és a végrehajtási kifogások tárgyában keletkezett végzés sem tartalmaz erre vonatkozó konkrétumot, továbbá a kereset az adósnak visszautalt, közel 20 millió forinttal sem számol. Változatlanul hivatkozott a felperes jogelődjének megszűnésére, mivel ilyen módon a felperes jogelődjének sem vagyona, sem követelése nem lehet, a jogelőd ezt alátámasztó

adóbevallásai álláspontja szerint kizárják a felperes követelésének jogszerűségét.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [13] A felülvizsgálati kérelem a következők szerint alapos.
- [14] A Pp. 270. § (2) bekezdésének és a 275. § (3) bekezdésének együttes értelmezéséből kitűnően felülvizsgálatnak anyagi jogi vagy az érdemi döntést lényegesen befolyásoló eljárási szabály megsértése esetén van helye. A felülvizsgálattal élő felperes anyagi jogi rendelkezés: a követelések elévülésére vonatkozó szabály téves alkalmazását róta fel a másodfokú bíróságnak. A felülvizsgálat kereteit ugyanakkor a felülvizsgálati kérelemben foglaltak határozzák meg, ezért - önálló vagy csatlakozó felülvizsgálati kérelem hiányában - a Kúria nem foglalkozhatott a felülvizsgálati ellenkérelemnek a felperes jogelődje megszűnésére, illetve a követelés engedményezésére vonatkozó felvetéseivel, kizárólag a felperes által érvényesített visszakövetelési igény tárgyában foglalható állást. Tekintve, hogy a másodfokú bíróság elévülés miatt utasította el a keresetet, a Kúriának is erről kellett döntenie, előjáróban azonban a felülvizsgálati ellenkérelem érveire figyelemmel a következőket emeli ki:
- [14] A PKKB végrehajtási kifogásokat elbíráló 0101-8.Vh.3354/2012/2. számú - a Fővárosi Törvényszék 42.Pfv.639.890/2012/3. számú határozatával helyben hagyott - végzésének indokai igazolják, hogy a végrehajtó a felperes jogelődjének az alperessel szemben fennálló tartozását - tévesen - együtt kezelte a felperes tartozásával, és annak összegét is a felperes jogelődjétől hajtotta be. A végrehajtó a 3.500.000 forint összegű perköltség-tartozás után kamatot és költséget is felszámított, így keletkezett a jelen perben érvényesített 3.790.321 forint, amely a végrehajtó díjjegyzéke és a jogerős végzésben korrigált tételek összevetésével ellenőrizhető. Az alperes érvelésére figyelemmel mutat rá a Kúria, hogy a Fővárosi Törvényszék 42.Pfv.639.890/2012/3. számú végzése visszautalt az első fokon eljáró bíróság határozatának helyes indokaira, ezért nem tartalmazza a jogerős végzés a követelés összegét és annak jogalapját, ez azonban nem eljárási szabálysértés, a másodfokú bíróság számára ezt a polgári perrendtartás szabályai tették lehetővé (a Pp. 259.§-a szerint alkalmazott 254.§ (3) bekezdése). Az alperes által hivatkozott „közel 20 millió forint” (az iratok szerint 19.165.953 forint) visszautalására a végrehajtási kifogás elbírálása előtt került sor, a PKKB végzésének indokolása arra már tényként hivatkozik, így a visszautalt összeg bizonyosan nem tartalmazza a perbeli követelést. A rendelkezésre álló iratok között arra sincsen adat, hogy a perben érvényesített igényt a felek közötti eljárások során már elszámolták - erre az alperesnek kellett volna ügyszám megjelölésével hivatkoznia, ilyen bejelentés és ezzel kapcsolatos bizonyítás azonban a perben nem történt.
- [15] A felülvizsgálati kérelem érdemét illetően a Kúria a harmadlagos felülvizsgálati érvelést fogadta el, mert a felperes helyesen mutatott rá arra, hogy amíg az előbbieken említett számú jogerős végzés meg nem állapította a „túlvégrehajtás” tényét, a felperes jogelődjének a tévesen levont összeggel kapcsolatban nem volt érvényesíthető követelése, értelemszerűen annak elévülése sem kezdődhetett el. A jogerős végzés döntötte el azt a kérdést, hogy a végrehajtó tévesen utalt-e, és a téves utalás összege is a határozatból vált megállapíthatóvá. Ekkor került a felperes abba a helyzetbe, hogy igényét érvényesíthesse: a végzés alapján vált bizonyossá, hogy a levonás jogalap nélkül történt, és a végzésben foglaltakból, a bíróság által korrigált díjjegyzékből lehetett kiszámítani a felperest illető követelés összegét is. Az előzőekből kitűnően a felperesre engedményezett perbeli követelés elévülésének kezdő időpontja - egyben esedékessége - a jogerős végzés hozatalát követő nap, tehát 2013. február 15. napja, a felperes jogelődje ekkortól számított öt évig érvényesíthette a jogerős végzésben említett követelését. A 2017. december 23-án benyújtott keresetlevél a 2013. február 15-én kezdődő ötéves elévülési időn belül érkezett a bírósághoz, így csupán megjegyzi a Kúria, hogy az

elévülést egyébként 2016. június 10-én megszakította a felperes javára szóló engedményezés közlése (amikor a követelés elévülése újból elkezdődött). Mindezek szerint a felperes igényének elévülése nem állapítható meg.

- [16] A Kúria a felperes elsődleges, illetve a másodlagos jogi érvelésével nem értett egyet: a tévesen levont pénztartozás visszakövetelése nem dologi jogi, hanem az elévülés hatálya alá tartozó kötelmi igény, az előzőek szerint pedig a végrehajtói inkasszáls időpontjában a visszakövetelés még nem nyílt meg. A felperes által előadott harmadlagos érvelés helytálló volt, a felperes követelése jogalap nélküli gazdagodás címén megalapozott. Utal arra a Kúria, hogy jogellenesség a peres felek viszonyában nem áll fenn, így kártérítésnek sincs helye, a követelés behajtására viszont a felperes jogelődjétől jogalap nélkül került sor.
- [17] Az ismertetett indokok alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntését, az előzőek szerint részben eltérő indokolással, a kamatkezdési időpont esedékességnek megfelelő pontosításával - amely megfelelt a felperes harmadlagos felülvizsgálati kérelmének - helybenhagyta.

Záró rész

- [18] A felperes felülvizsgálati kérelme eredményes volt, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdésén keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében köteles megfizetni a felperes jogi képviseletével a fellebbezési és - a megváltoztató rendelkezésre figyelemmel - a fellebbezési eljárásban felmerült, a 32/2003. (VIII.22) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseiben foglaltak szerint, a 4/A. § alapján az általános forgalmi adóra is kiterjedően, a tényleges ügyvédi tevékenységgel arányosan meghatározott ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési és felülvizsgálati eljárási költséget. A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, valamint a 15. § (1) és (3) bekezdése szerint kell az alperesnek megfizetnie.

Budapest, 2020. október 7.

. Harter Mária s.k. a tanács elnöke, dr. Varga Edit s.k. előadó bíró, dr. Mocsár Attila Zsolt s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

BB

bíróági ügyintéző